

List of Signatures

Page 1/1

 Årsberetning 2022 - styregodkjent.pdf

Name	Method	Signed at
Breen, Thomas	BANKID_MOBILE	2023-04-11 09:20 GMT+02
Haugli, Håkon	BANKID	2023-04-11 09:45 GMT+02
Nyhus, Håkon Øveland	BANKID	2023-04-11 09:16 GMT+02
Misund, Kristin	BANKID_MOBILE	2023-04-11 09:15 GMT+02
Falkgård, Kristine	BANKID_MOBILE	2023-04-12 08:31 GMT+02
Bovim, Gunnar	BANKID_MOBILE	2023-04-11 09:12 GMT+02
Ingebrigtsen, Arne	BANKID	2023-04-11 14:09 GMT+02
Michaelsen, Mari D Jønland	BANKID	2023-04-11 09:12 GMT+02
Nore, Kristine	BANKID	2023-04-11 09:44 GMT+02
Kristiansen, Merete Nygaard	BANKID	2023-04-11 09:31 GMT+02
Østby, Heine	BANKID	2023-04-11 09:30 GMT+02
Andenæs, Arvid	BANKID_MOBILE	2023-04-11 09:26 GMT+02

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: A6FDF75A7D764E5BAE42923A35B6BDBF

STYRETS ÅRSBERETNING 2022

FORMÅL OG VIRKSOMHET

Innovasjon Norges formål er å være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet. Hovedmålet med Innovasjon Norge er at selskapet skal utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling og ulike regioners næringsmessige muligheter. Dette skal nås gjennom delmålene flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. Innovasjon Norge tilbyr finansierings-, rådgivnings-, kompetanse-, nettverks- og profileringstjenester.

Innovasjon Norge ble stiftet 19. desember 2003, har hovedkontor i Oslo, regionkontorer i hele landet og tilstedeværelse i 22 internasjonale markeder. Selskapet eies 51 prosent av Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet og 49 prosent av fylkeskommunene. Innovasjon Norge er organisert som et særlovsselskap, hvor selskapets styre har et selvstendig ansvar for virksomheten og resultatene som oppnås. Styret er ansvarlig for forvaltning og forsvarlig organisering av Innovasjon Norges virksomhet. Eierne utøver den øverste myndigheten i selskapet i foretaksmøtet. Innovasjon Norge forholder seg til retningslinjer for eierstyring av selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets ansvarsområde. I tråd med krav fra Nærings- og fiskeridepartementet følger selskapet anbefalingene fra Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) om eierstyring og selskapsledelse så langt det er relevant for selskapet.

Gjennom Innovasjon Norges kontorer i inn- og utland, har næringslivet én dør inn til virkemiddelapparatet. Organisasjonen binder sammen det lokale, det regionale, det nasjonale og det internasjonale på ett og samme sted. Våre medarbeidere kjenner bedriftene og deres utfordringer og rammebetingelser i Norge, og mulighetene i de markedene som er viktigst for norsk næringsliv.

For de små og mellomstore bedriftene er Innovasjon Norge en sparringpartner som byr på kompetanse, nettverk og kapital. Næringslivet kan bruke sin tid til å utvikle nye produkter og tjenester, og de trenger ikke kjenne til de ulike tjenestene. Innovasjon Norges rådgivere skal se mulighetene og utfordringene og identifisere ordninger som kan være til hjelp for dem. Dersom Innovasjon Norge ikke kan bistå, skal rådgiverne sette bedriftene i kontakt med andre private og offentlige aktører som kan gjøre det. På den måten bygger Innovasjon Norge broer mellom kompetansemiljøer, virkemiddelaktører og investorer.

Innovasjon Norge mottok i 2022 bevilgninger og oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Kunnskapsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet, Utenriksdepartementet, Samferdselsdepartementet, Forsvarsdepartementet, fylkeskommunene og andre offentlige aktører. Med utgangspunkt i statsbudsjettet gir oppdragsbrevene en samlet oversikt over oppdragsgivernes forventninger og krav til Innovasjon Norges virksomhet.

For å vurdere Innovasjon Norges bidrag til hovedmål og delmål er det etablert et mål- og resultatstyringssystem¹ (MRS) som, sammen med evalueringer og andre støttende analyser, gir selskapet, oppdragsgivere, eiere og andre interessenter relevant styringsinformasjon om selskapets virksomhet og måloppnåelse.

Målstrukturen til Innovasjon Norge er felles for alle selskapets oppdragsgivere og ligger til grunn for alle oppdrag som gis selskapet. Målstrukturen er overordnet øvrige føringer og

---

¹ For mer informasjon vises til metodedokument på [innovasjon norge.no](https://www.innovasjon norge.no)

styringssignaler. Dette gjelder også føringer i oppdrag knyttet til satsinger på særskilte sektorer og målgrupper.

Hovedmålet og delmålene ligger til grunn for styringsdialogen mellom eiere, oppdragsgivere og Innovasjon Norge. Innovasjon Norges virksomhet og prioriteringer skal være i tråd med denne målstrukturen.

OMSTILLING I EN UROLIG VERDEN

På vei ut av pandemien

I første del av 2022 preget koronapandemien fremdeles Norge, og vi gikk inn i året med hjemmekontor og koronatiltak. Like fullt var optimismen tilbake i næringslivet ettersom aktiviteten i markedene var nærmest tilbake til normalen i store deler av verden. Innovasjon Norges særskilte oppdrag knyttet til konsekvensene av Covid19 var i hovedsak nedtrappet.

Investeringsvilje i urolige tider

Krigen som følge av Russlands invasjon av Ukraina, ble fort bærende for mange av utfordringene gjennom 2022. Krigen og sanksjonene bidro først og fremst til en helomvending for Europas mat- og energimarkeder, bort fra russisk gass og til alle andre kilder. Både høye strøm- og gasspriser har preget norsk økonomi ved å gi Norge rekordstore eksportinntekter samtidig som både bedrifter og husholdninger har strammere økonomi. Forsyningsikkerhet for mat og korn har bidratt til økt oppmerksomhet og viktighet av kapasitet i egen landbrukssektor.

Generelt har norsk økonomi i 2022 vært preget av høy aktivitet, lav arbeidsledighet og sterk prisvekst. Innovasjon Norge er bekymret for hva dette gjør med investeringsviljen og kapitaltilgangen for våre kunder. Foreløpige undersøkelser viser at mange utsetter eller stopper innovasjonsprosjekter når usikkerheten i rammebetingelsene er så stor.

Både koronapandemien og krigen i Ukraina har tydeliggjort svakheter i mange globale verdikjeder, og at det kan være stor risiko knyttet til enkelte varer. Ikke minst har dette ført til usikkerhet omkring matforsyning og kornbeholdning. Dette har medført at flere vestlige land nå satser ekstra på egen utvikling og produksjon av sårbare ressurser og produkter, og større grad av proteksjonisme i handelspolitikken. Et eksempel på en slik satsing er EUs lansering av «Chips Act» for å støtte produksjon av halvleder i Europa. Et av EUs virkemiddel for slike større satsinger er IPCEI-prosjekter (Important projects of common European interest). Den regionale blokkdannelsen og nye retninger i handels- og statsstøttepolitikken er forventet å prege 2023.

Grønn omstilling

Som følge av krigen lanserte EU sin plan «REpowerEU» som har satt full fart på omstilling til grønn energi i Europa. Planen kommer i tillegg til den eksisterende strategien «Grønne giv». For å bli uavhengig av russisk gass satser EU nå stort på hydrogen, vindkraft og solenergi, samt andre leverandører av gass og LNG. Begge disse initiativene har gitt store markedsmuligheter for grønne prosjekter i Norge. I 2022 har Innovasjon Norge vektlagt å vri flere av midlene mot grønne prosjekter. Det ble startet to nye pilotordninger, grønt investeringstilskudd i distriktene og grønt vekstlån. I begge disse nye virkemidlene stiller Innovasjon Norge krav til at prosjektet kvalifiserer til kravene for miljømålene i EU-taksonomien, som er en strengere vurdering av grønne prosjekter. Disse to pilotprosjektene har styrket Innovasjon Norges grønne portefølje ytterligere, i tillegg til finansieringsordninger som Grønn Plattform, Pilot E og Miljøteknologiordningen. Bedriftene sier den største barrieren for grønn omstilling er den store knappheten på kompetent arbeidskraft i disse nye næringene.

Strategien «rigget for eksport» leveres

For å lykkes med det grønne skiftet må løsninger både skalere og nå det internasjonale markedet. Norge har mange av disse løsningene allerede i dag. For å få realisert disse løsningene har Innovasjon Norge i 2022 fortsatt arbeidet med strategien «Rigget for eksport» og spisset arbeidet med eksportfremme i internasjonale markeder. Dette har resultert i en rekke satsinger i markeder med stor etterspørsel etter norske løsninger (High Potential Opportunities/HPO) i tillegg til aktiv mobilisering av bedrifter med stort eksportpotensial til Innovasjon Norges virkemidler. I tillegg har en langt større gruppe bedrifter benyttet seg av digitale kurs og kompetansetilbud for å opparbeide grunnleggende kunnskap om internasjonal vekst.

I desember 2022 ble eksportsatsing for havvind lansert av Næringsministeren. Satsingen er et offentlig-privat samarbeid og skal bidra til at norske aktører kan ta større andeler på det globale havvindmarkedet. Satsingen er den første anbefalt av Nasjonalt Eksportråd for regjeringen. Innovasjon Norge vil være ansvarlig for gjennomføringen i tett samarbeid med Team Norway, og satsingen vil bl.a. bygge videre på prosjektene HPO på havvind som allerede er i gang i det europeiske og amerikanske markedet. Innovasjon Norge imøteser NFDs oppdragsbrev i saken, og styret ser frem til at flere av satsingene til Nasjonalt Eksportråd besluttet og iverksettes. Næringslivets eierskap er avgjørende, skal en satsing lykkes.

Vekst og skalering

Innovasjon Norge er en sparringpartner for næringslivet i hele landet. Gjennom å sparre og utfordre kundene, og tilby rett kompetanse og finansiering, utløses flere bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter. Bedriftene ser muligheter i det grønne skiftet, og det skjer store investeringer i ny teknologi, nye forretningsmodeller og industrielle etableringer. Likevel ble det påpekt i en evaluering om Innovasjon Norges oppstartsvirkemidler at det er behov for både mer kompetanse og kapital i unge bedrifters skaleringsfase, og spesielt gjelder dette bedrifter som jobber med grønne og høyteknologiske løsninger. Mange av disse bedriftene har utspring fra forskning, og kommersialisering av forskning er et område hvor Norge historisk ikke har utnyttet potensialet nok. Skal vi lykkes med det grønne skiftet må flere av de gode løsningene fra forskning komme på markedet. Skaleringsfasen er fremdeles svært krevende. Likevel noterer styret seg at stadig flere norske selskaper oppnår enhjørningstatus. Trenden med at Norge gjør det godt i EUs akselerator European Innovation Council (EIC) vitner om at selskapene har høy internasjonal konkurransekraft.

Regional næringsutvikling

Fylkeskommunene (FK) er foruten eiere og oppdragsgivere viktige samarbeidspartnere for Innovasjon Norge. Å bidra til bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling med utgangspunkt i de ulike regionenes forutsetninger er et kjerneoppdrag for Innovasjon Norge. Selskapet gir råd og bidrar i utviklingen av fylkeskommunenes næringsstrategier. Bedrifter i hele landet møter et Innovasjon Norge som ser regionale, nasjonale og internasjonale virkemidler i sammenheng.

Tydelige effekter av dette ser vi blant annet i etablering av nye grønne industribedrifter, der fylkeskommunenes brede samfunnsutviklerrolle og Innovasjon Norges virkemidler er avgjørende. I 2022 etablerte fylkeskommunenes næringsjefkollegium en arbeidsgruppe for å vurdere felles «missions på norsk». Innovasjon Norge, Norges Forskningsråd og Siva deltok i arbeidet som ble ledet av Vestland FK (sammen med Innlandet FK og Troms og Finnmark FK). Arbeidsgruppen la i juni fram rapporten «Forslag til spissa satsingar (missions) med eit regionalt utgangspunkt». Alle fylkeskommunene har deretter forpliktet seg til å realisere minst to nye sirkulærbaserte (industri)prosjekter innen 2030, også kalt industrielle symbioser. Disse ambisjonene danner nå grunnlaget for økt samarbeid og konkrete felles satsinger i 2023. Styret i Innovasjon Norge vil peke på dette regionale og nasjonale samspillet som et eksempel på hvorledes et koordinert og helhetlig virkemiddelapparat kan kraftsamle sin felles innsats.

Landbruket er en betydelig distriktsnæring, og næringens verdikjeder er viktige bidragsytere til bosetting, sysselsetting, verdiskaping og grønn omstilling. Innovasjon Norge har et stort oppdrag innenfor landbruks- og matpolitikken knyttet til matsikkerhet og beredskap, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk. Innovasjon Norges delmål om flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljø, er viktige for å nå målene innenfor landbruks- og matpolitikken.

Styret er svært tilfreds med leveransene og den innsatsen som er lagt ned for å styrke innovasjonsevnen og omstillingstakten i Norge. Den store andelen grønne prosjekter befester Innovasjon Norges rolle som en sentral og utløsende finansiell aktør, som er avgjørende for at Norge lykkes med det grønne skiftet. Styret vil også understreke betydningen av norsk deltakelse i EUs forsknings- og innovasjonsprogrammer og verdien av selskapets gode samarbeid med andre virkemiddelaktører. Styret er opptatt av at selskapets oppdragsgivere utformer ordninger som er målrettede, bygger på arbeidsdelingen i virkemiddelapparatet og ikke påfører bedriftene og virkemiddelaktørene unødvendige koordineringskostnader.

LEVERANSER OG EFFEKTER I 2022

Styret i Innovasjon Norge la ny strategi for selskapet i 2019. Sammen med administrasjonen vurderer styret løpende relevansen til strategiens mål og har justert elementer av strategien, slik som en mer strategisk tilnærming til EU og en mer aktiv mobilisering av grønne industriprosjekter. Likevel er det styrets vurdering at den har stått seg gjennom krisene vi har gjennomgått. Det er med tilfredshet styret kan rapportere om god måloppnåelse, stadig mer effektiv ressursbruk og god risikostyring i 2022. Innovasjon Norges mål er å bidra til flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og innovative næringsmiljøer i hele landet. På alle de tre delmålene konstaterer styret at aktiviteten, effektene og måloppnåelsen er høy.

Til sammen 4,4 mrd. kroner ble bevilget til Innovasjon Norge av Stortinget og fylkestingene. Sammen med låneordningene, bidro Innovasjon Norge i 2022 med 8,2 mrd. kroner til næringslivet. Dette omfattet lån, tilskudd, garantier, rådgivning, profilering og nettverk gjennom Innovasjon Norges ulike tjenester. Midler bevilget fra Innovasjon Norge gikk til investeringer i næringslivet på til sammen 24,2 mrd. kroner.

9 av 10 bedrifter² oppgir at Innovasjon Norges bidrag i høy, eller middels, grad har vært utslagsgivende for at deres prosjekt ble satt i gang. En krone fra Innovasjon Norge i form av kapital eller rådgivning matches av 1,9 kroner³ i egenfinansiering eller finansiering fra andre finansieringskilder til utviklingsprosjekter og investeringer. I tillegg bidrar Innovasjon Norge som sparringpartner også til mange andre innovasjons- og internasjonaliseringsaktiviteter gjennom å tilføre kompetanse og nettverk.

Tallene for 2022 (utvikling i årene 2003-2021) fra Samfunnsøkonomisk Analyse AS (SØA) indikerer at effekten av støtte fra Innovasjon Norge holder seg på et høyt nivå. Til tross for noe lavere estimater for verdiskaping og produktivitetsvekst i 2022-målingen, er variasjonen innenfor hva Samfunnsøkonomisk Analyse AS vurderer som årlige variasjoner med nye data, og krever ingen spesiell oppfølging.

² I 2022 er addisjonalitet forsøkt målt ved hjelp av flere spørsmål istedenfor ett spørsmål tidligere. Erfaringene med de spørsmålene som har vært brukt i 2022 tilsier at Innovasjon Norge går tilbake til å stille ett fra 2023. Det er tilstrebet å gjøre tallene så sammenlignbare over tid som mulig. Undesøkelsen leveres fra Oslo Economics.

³ Innovasjon Norge bytter finansieringssystem og i den forbindelse gjenstår det noe arbeid for å få inn tall fra det nye systemet knyttet til finansieringsplan. Dette utgjør imidlertid bare 4 prosent av bevilget beløp for 2022 slik at feilkilden er vurdert å være ubetydelig.

Samlet for alle aksjeselskap som har fått støtte fra Innovasjon Norge, har de en årlig mervekst på alle de tre effektindikatorerne over en treårsperiode sammenlignet med kontrollgruppen: en årlig mervekst i salgsinntekter på 10,3 prosentpoeng (2021: 10,4), en årlig mervekst i verdiskaping på 8,6 prosentpoeng (2021: 9,0) og en årlig mervekst i produktivitet på 3,6 prosentpoeng (2021: 4,0).

Flere gode gründere

Innovasjon Norge ga i 2022 tilsagn for 1,5 mrd. kroner innenfor delmålet flere gode gründere. I tillegg kommer verdien av Innovasjon Norges rådgivnings-, kompetanse-, nettverks- og profilerings-tjenester.

De totalt bevilgede 1,5 mrd. kronene til oppstartsbedrifter (0-3 år), var fordelt på 692 mill. kroner i tilskudd, 620 mill. kroner i lån og 228 mill. kroner i garantier. Vi ser at oppstartsbedrifter fortsatt utgjør en betydelig andel av finansierings-tjenester. I 2022 gikk 38 prosent av bevilgningene (i beløp) fra Miljøteknologiordningen til oppstartsbedrifter, mot 29 prosent i 2021. Tilsvarende gikk 34 prosent av tilsagn til Innovasjonskontrakter til oppstartsbedrifter, som er om lag på samme nivå som i 2021.

Gründertilbudet fra Innovasjon Norge omfatter mer enn finansiering. Det brukes betydelig med ressurser på dialog med kunder, informasjon og rådgivning, workshops og nettverksaktiviteter, og kobling av gründere med relevante samarbeidspartnere. Innovasjon Norge har benyttet ulike digitale kanaler for å nå ut til gründerbedrifter. I 2022 var første år Innovasjon Norge har hatt ansvar for StudENT-ordningen, og vi jobber videre med å få flere prosjekter fra andre deler av akademia.

Årets undersøkelse (SØA) viser at disse kundene i gjennomsnitt har en årlig mervekst i salgsinntekter på 17,1 prosentpoeng mer enn sammenlignbare bedrifter uten støtte. Tilsvarende tall for verdiskaping er 17,4 prosentpoeng, og for produktivitet 10,2 prosentpoeng.

Flere vekstkraftige bedrifter

Innovasjon Norge ga i 2022 tilsagn for 4,4 mrd. kroner innenfor delmålet flere vekstkraftige bedrifter (bedrifter eldre enn tre år). I tillegg kommer tilsagn til personkunder i landbruket og verdien av Innovasjon Norges rådgivnings-, kompetanse-, nettverks- og profilerings-tjenester.

De finansielle tjenestene på til sammen 4,4 mrd. kroner fordelte seg på 2,5 mrd. kroner i tilskudd, 1,5 mrd. kroner i lån og 375 mill. kroner i garantier. Vekstgarantiordningen har etablert seg som et attraktivt alternativ for bedrifter i skalerings- og vekstfasen. Her yter Innovasjon Norge garanti overfor en kommersiell bank som yter kreditt til låntager.

Årets undersøkelse (SØA) viser at bedrifter innen denne kategorien som mottar støtte fra Innovasjon Norge har større vekst både i salgsinntekter (6,7 prosentpoeng), verdiskaping (5,3 prosentpoeng) og produktivitet (2,0 prosentpoeng), sammenlignet med tilsvarende bedrifter som ikke benytter Innovasjon Norges tjenester.

Omstillingen av norsk økonomi er avhengig av at flere bedrifter vokser og lykkes i den internasjonale konkurransen – enten denne er på hjemmemarkedet (importkonkurrerende) eller på internasjonale eksportmarkeder. Innovasjon Norge bidrar med vekstfinansiering og kobling til kompetanse og nettverk både i Norge og eksportmarkedene, for å møte behovene til innovative selskaper med vekstambisjoner.

Bedrifter som har fått internasjonal markedsrådgivning fra Innovasjon Norges kontorer i utlandet har 9,2 prosentpoeng høyere vekst i omsetning, 5,5 prosentpoeng høyere vekst i verdiskaping og 3,4 prosentpoeng høyere vekst i produktivitet enn sammenlignbare bedrifter som ikke har benyttet seg av tilbudet, viser MRS målingene i 2022.

Innovasjon Norge har styrket innsatsen på EU-arbeidet med flere ressurser regionalt og ansvarlige personer på de seks EU-oppdragene vi har. Oppfølgingsarbeidet er i hovedsak lagt til porteføljene, mens kundetilbudet leveres regionalt hvor det nå også er egne ressurser som skal mobilisere til samarbeidsprosjekter i Horisont Europa. I tillegg er den viktige premissgiverfunksjonen i Brussel styrket.

Innovasjon Norge har i 2022 hatt en sentral rolle som sparringpartner, søknadsveileder og trener for SMB sin «pitching» for å få delta og hente penger gjennom EIC akseleratoren⁴ i Horisont Europa. Dette er selskaper med høy innovasjonsgrad som bidrar til å løse ett eller flere av FNs bærekrafts mål. 96 bedrifter leverte fullstendig (step 2) søknad og av disse kom 27 til finalen. Fem av de 27 selskapene⁵ endte opp med en total tildeling på 125 mill. kroner i tilskudd og 445 mill. kroner i egenkapital.

Flere innovative næringsmiljøer

Innenfor delmålet flere innovative næringsmiljøer er grønn industri og omstilling, sirkulærøkonomi og ren energi sentrale innsatsområder. Innovasjon Norge arbeider for å oppnå dette delmålet gjennom samspill med andre virkemiddelaktører og gjennom rollen som sparringpartner for bedrifter og nettverk i hele landet. Klyngeprogrammet, bedriftsnettverksordningen og regional omstilling er sentrale ordninger i Innovasjon Norges arbeid for å bygge flere innovative næringsmiljøer. Disse virkemidlene bidrar på en effektiv måte til samarbeidsorientert utvikling hos et stort antall bedrifter.

Innovasjon Norge har et sterkt nasjonalt nettverk av ledende næringsmiljøer, med 2500 deltakende bedrifter. I 2022 har 39 klynger fått tjenester fra klyngeprogrammet og 96 bedriftsnettverk har fått tjenester fra bedriftsnettverksordningen. I tillegg kommer 11 landbruksrelaterte nettverk, og 20 regioner har mottatt tjenester fra regional omstilling.

Det er i 2022 satt i gang et arbeid med å videreutvikle porteføljen av tjenester som skal underbygge flere innovative næringsmiljøer. Det er behov for å ytterligere styrke koblingene på tvers av ulike virkemidler og virkemiddelaktører.

I statsbudsjettet for 2022 fikk klyngeprogrammet, Norwegian Innovation Clusters (NIC) redusert bevilgningen fra Kommunal- og distriktsdepartementet med nesten 60 mill. kroner sammenlignet med 2021. Reduksjonen tilsvarer et kutt på omkring 30 prosent. Innovasjon Norge kunne ikke tilby utlysning til opptak av nye klynger i programmet. Bevilgningene gikk i sin helhet til å opprettholde finansiering av allerede inngåtte kontrakter. I statsbudsjett for 2023 er nivået fra 2022 videreført. Det er behov for å vurdere en restrukturering av klyngeprogrammet. Sentralt står behovet for økt taktskifte i ny, grønn industribygging og verdiskaping. Målet er å ha nytt program klart i 2023, med ny utlysning i 2024.

Innovasjon Norge har likevel jobbet aktivt med klyngene i programmet og det er levert sparring og en rekke kompetanseutviklingstiltak gjennom programmet Lærings- og utviklingsplattform (LUP). Søknads- og rapporteringsprosessen ble digitalisert i 2021 og denne er videreutviklet i 2022 med hensikten å forenkle, effektivisere og gi et bedre kunnskaps- og datagrunnlag. Innovasjon Norge har også et virkemiddel som finansierer EU-rådgivere i klyngene. Denne ordningen finansieres over egne midler fra Kunnskapsdepartementet (KD). Deltakelse i europeiske samarbeidsprosjekter og akseleratorprogram kan bidra til mer finansiering og tilgang til nye nettverk og store nye markeder for norske bedrifter.

---

⁴ [EIC Accelerator \(europa.eu\)](https://eic-accelerator.europa.eu)

⁵ De fem er: Iris AI AS, Invivo Bionics AS, Oivi AS, Glucoset AS og Hemispherian AS.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
A6FDF75A7D764E5BAE42923A35B6BDBF

Bedriftsnettverksordningen har ved utgangen av 2022 prosjekter hvor til sammen mer enn 950 bedrifter deltar. Her er det et vidt spekter av prosjekter over hele landet i forskjellige næringer. I tillegg kommer landbruksrelaterte nettverk med nær 100 deltakere.

Programmet Regional omstilling er evaluert av Kommunal- og distriktsdepartementet. Eventuelle endringer av omstillingsordningen vil bli gitt i Distriktsmeldingen og effektuert fra 2024. Telemarksforskning, som har evaluert omstillingsordningen, anbefaler å legge mer vekt på attraktive lokalsamfunn og mindre vekt på måling av arbeidsplasser.

Årets undersøkelse (SØA) for bedrifter som deltar i klyngeprogrammene viser betydelig vekst de tre første årene, både for salgsinntekter (18,3 prosentpoeng), verdiskaping (17,2 prosentpoeng), produktivitet (7,2 prosentpoeng) og antall årsverk (3,6 prosentpoeng), sammenlignet med tilsvarende bedrifter som ikke benytter Innovasjon Norges tjenester. Omstillingsområdene rapporterer inn til Innovasjon Norge at de har bidratt til 232 nye arbeidsplasser og sikret 371 arbeidsplasser for 2022.

Innovasjonspolitisk rådgiver

Innovasjon Norge har i denne strategiperioden tatt en mer aktiv og kunnskapsbasert rolle som innovasjonspolitisk rådgiver overfor eiere og oppdragsgivere. Eiere og oppdragsgivere får løpende status for norsk næringsliv gjennom lytteposten, i tillegg til faglig baserte innspill til andre større strategiske prosesser. I denne rollen tar Innovasjon Norge i bruk både kvalitative og kvantitative metoder, for å sikre solide kunnskapsbaserte råd. Dette inkluderer metodiske tilnærminger for valg av strategiske satsingsområder, og i større grad bruke den kunnskapen som finnes i hele organisasjonen. Det er derfor investert i nye metoder for å samle inn kundeeffektdata for bruk i tjenesteutvikling og innovasjonspolitiske råd på en automatisert og datadrevet måte. I tillegg er en algoritmedrevet søkemotor utviklet for lettere å fangste informasjon om saksporteføljen til Innovasjon Norge. Styret er opptatt av at Innovasjon Norge fortsetter å videreutvikle arbeidet med å bli datadrevet og kunnskapsbasert i sin rolle som innovasjonspolitisk rådgiver.

Innovasjon Norge har i 2022 styrket det strategiske arbeidet mot EU, blant annet ved å opprette en egen stilling for å koordinere norsk deltagelse i IPCEI, økt tilstedeværelse i Brussel og tettere kobling mot EUs premissgivende rolle innen næringspolitikken gjennom EUs grønne giv. Styret understreker behovet for at Norge og Innovasjon Norge jobber strategisk mot EU som premissleverandør. EU vil fortsette å være en sentral premissgiver for fremtidig næringspolitikk.

Kontinuerlig videreutvikling av effektmålingene

Det er krevende å måle effekter av Innovasjon Norges samlede aktiviteter. Styret er godt fornøyd med at Innovasjon Norge har lagt vekt på å utforske, tilegne seg og kommunisere ny kunnskap om hvilke tjenester og ordninger som gir best effekt i nærings- og innovasjonspolitikken. For årene 2023 til 2026 har Innovasjon Norge inngått en rammeavtale om produksjon av effektestimater, iht. Innovasjon Norges mål- og resultatstyringssystem og en videreutvikling av effektmålingene, med Oslo Economics AS i samarbeid med Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU). Det er i 2022 satt ekstra søkelys på om det er mulig å utvikle bedre måter å måle resultater og effekter på områdene eksport og det grønne skiftet.

Til sammen gir evalueringer, utredninger, analyser og effektmålinger viktig styringsinformasjon og et kunnskapsgrunnlag for videreutvikling av selskapet. Styret er opptatt av at selskapet fortsetter dette arbeidet og kommuniserer læringen til eiere, oppdragsgivere og andre interessenter.

SÆRSKILTE TEMAER I 2022

Enklere vei inn til virkemiddelapparatet

Det er et mål at kundene opplever Innovasjon Norge og hele det norske virkemiddelapparatet som sømløst og enhetlig. Slik er det ikke i dag. Derfor har Innovasjon Norge, Eksfin, Siva, Forskningsrådet og Doga arbeidet sammen om å utvikle en pakke med tiltak for å utvikle et fremtidsrettet virkemiddelapparat.

Dette var en oppfølging av regjeringens virkemiddelgjennomgang, som handlet om hvordan bedriftene skal få en enklere vei inn til virkemiddelapparatet, hvordan virkemiddelaktørene kunne samarbeide tettere og hvordan virkemiddelapparatet kan forbedre eksisterende tilbud til bedriftene.

Rapporten ble overlevert Nærings- og fiskeridepartementet 1. desember og pekte på tre hovedgrep; etablere «En vei inn» til det næringsrettede virkemiddelapparatet, utvikle et felles rammeverk for grønn rapportering og en ny samhandlingsmodell for koordinert innsats på grønn omstilling.

Innovasjon Norge leder arbeidet med å utvikle den digitale løsningen «En vei inn». Løsningen skal forenkle og styrke brukervennligheten for bedrifter i kontakt med virkemiddelapparatet.

Styret har vært tett på dette arbeidet og deler de målene som er satt for arbeidet: Økt brukervennlighet, økt effekt av virkemidlene, bedre og bredere kompetansemiljø og økt kostnadseffektivitet. Styret har gjennom hele prosessen vært opptatt av at det allerede forelå et bredt kunnskapsgrunnlag fra tidligere områdegjennomganger, og at man skulle unngå dobbeltarbeid eller innhenting av kunnskap som allerede er tilgjengelig. De mange pågående prosessene med å vurdere de næringsrettede virkemidlene har beslaglagt store ressurser, og styret har hele tiden understreket at Innovasjon Norges viktigste oppgave er å levere verdi til kundene. Styret er fornøyd med at det nå er trukket konklusjoner og lagt et godt grunnlag for å videreføre og styrke samarbeidet inn i et fremtidsrettet virkemiddelapparat.

Bionova

Regjeringens nye nasjonale satsing på bioøkonomi og klimatiltak for landbruk, skogbruk og havbruk, Bionova, blir en del av Innovasjon Norge fra 2023. Innovasjon Norge har allerede et fagmiljø på biobaserte næringer, med kunnskap om skog- og trebaserte næringer, akvakultur, fiskeri og landbruk, og samarbeider tett med andre virksomheter og organisasjoner innenfor de biobaserte næringene. Ved å legge Bionova til Innovasjon Norge får kundene tilgang til Innovasjon Norges totale tjenestetilbud og den nye organisasjonen vil komme raskere i drift.

Bionova skal være et verktøy for å nå Norges klimamål for 2030 og målet om å være et lavutslippssamfunn i 2050 ved å bidra til reduserte klimagassutslipp og økt karbonopptak- og lagring, samt verdiskaping gjennom overgang til en mer sirkulær bioøkonomi basert på fornybare biologiske ressurser.

Styret viser til at det å legge Bionova til Innovasjon Norge gir bedre muligheter for effektiv koordinering med andre oppdrag og å utnytte mulige synergier uten behov for store tilpasninger.

Nedleggelse av kontoret i Moskva

Innovasjon Norge vurderte å nedlegge kontoret i Moskva som en del av selskapets omstillingsprosjekt IN 2022. Ved invasjonen av Ukraina i første del av 2022 stilte regjeringen alt bilateralt samarbeid med russiske myndigheter i bero inntil videre. I tråd med dette ble videre prosess og aktiviteter ved Innovasjon Norges kontor i Moskva stilt i bero. I løpet av året valgte Innovasjon Norge å nedlegge Moskva kontoret. Vi har søkt å sikre gode løsninger for våre medarbeidere som gjennom mange år har gjort en viktig innsats for norsk næringsliv.

Effektivitet

Styret følger selskapets drift løpende gjennom året med vekt på *måloppnåelse, effektiv drift og ansvarlig forvaltning* av fellesskapets midler. Styret er opptatt av å vurdere både formålseffektivitet og kostnadseffektivitet i selskapets drift. Innovasjon Norge skal ha en tilfredsstillende formålseffektivitet i sine leveranser og sikre at det utløses økte investeringer i næringslivet, skapes effekter som ellers ikke ville ha oppstått og bidra til økt verdiskapning, salgsinntekter og produktivitet. Dernest skal Innovasjon Norge dokumentere en tilfredsstillende kostnadseffektivitet ved at kostnadene ved å levere på Innovasjon Norges oppdrag og mål skal være lavest mulig. Styrets vurderinger gjøres på grunnlag av løpende tertialrapporter med tilhørende mål, indikatorer og måltall på disse områdene.

Styret vil understreke at selskapets kostnadseffektivitet må sees i sammenheng med oppnådde effekter i norsk næringsliv (formålseffektivitet). Målet er ikke isolert sett å ha lav kostnadsandel, men en riktig kostnadsandel gitt de målgrupper, prioriteringer og virkemiddel som er nødvendige for å oppnå størst formålseffekt. Målet er å balansere formålseffektiviteten og kostnadseffektivitet.

Selskapets kostnadsutvikling kan være krevende å lese ut av årsregnskapet fordi kostnadene omfatter både leveransekostnader, kunderettede aktiviteter og prosjekter. Kostnadseffektivitet i Innovasjon Norge har vært målt på forholdet mellom hva vi leverer (kroner) og kostnadene ved å levere. I 2022 ble det store omstillingsprogrammet (IN2022) konkludert og kostnadene reduseres betydelig fram til 31.12.2024.

Styret mener at selskapet viser en god balanse mellom formåls- og kostnadseffektivitet i sin løpende drift, og legger til grunn at denne vil styrkes i tråd tiltakene i omstillingsprogrammet.

ÅRSREGNSKAPET

Innovasjon Norges balanse var ved utgangen av 2022 29,0 mrd. kroner, som er en nedgang på 1,1 mrd. kroner i forhold til utgangen av 2021 (30,1 mrd. kroner). Netto utlån utgjør 18,4 mrd. kroner per 31.12.2022 (18,7 mrd. kroner per 31.12.2021). Det er i 2022 utbetalt 2,5 mrd. kroner i nye utlån (3,2 mrd. kroner i 2021) og 4,8 mrd. kroner i tilskudd (4,5 mrd. kroner i 2021). Kontantstrømmen viser at det årlig går store brutto inn- og utbetalinger gjennom Innovasjon Norge. Dette skyldes særlig at en stor del av innlånene for lånevirkosomheten refinansieres ca. hver tredje måned.

Selskapets årsresultat for 2022 ble 95 mill. kroner mot 229 mill. kroner for 2021. Resultat før tap, ble 93 mill. kroner i 2022, mot 222 mill. kroner i 2021. Både driftskostnadene og kostnadene til kunderettede aktiviteter er høyere i 2022 enn i 2021, som følge av økt aktivitet etter koronapandemien. Tapsnedskrivningene på låneporteføljen viser en økning for den mest risikoutsatte delen av porteføljen.

Som ledd i arbeidet med et mer effektivt og forenklet virkemiddelapparat ble det i statsbudsjettet for 2022 satt et effektiviseringsmål på totalt 100 mill. kroner for Innovasjon Norge innen utløpet av 2024. 25 mill. kroner av kuttet skulle realiseres i 2022, ytterligere 25 mill. kroner i 2023 og de resterende 50 mill. kroner i 2024. I denne forbindelse ble det i regnskapet for 2021 avsatt 100 mill. kroner for omstillingskostnader. Det har gjennom 2022 tilkommet ny informasjon, som gjør at man pr 31.12.2022 vurderer estimatet som ble avsatt i regnskapet for 2021 som noe høyt. Oppdatert estimat for samlede omstillingskostnader beløper seg til 82 mill. kroner, og 18 mill. kroner av 2021 avsetningen er reversert i regnskapet for 2022. Omstillingsavsetningen er belastet med 27 mill. kroner i 2022. Det vises til nærmere omtale i note 10.

Netto renteinntekter utgjorde 388 mill. kroner i 2022 mot 450 mill. kroner året før. Reduksjonen i netto renteinntekter på 62 mill. kroner skyldes hovedsakelig relativt høyere innlånskostnader sammenlignet med fjoråret. Innlånsrenten har vært økende gjennom hele 2022. Renteøkninger

medfører normalt at innlånsrenten økes før utlånsrentene kan endres tilsvarende. Utbytte og gevinst/tap på verdipapirer viser et tap på 43 mill. kroner i 2022 mot en inntekt på 8 mill. kroner i 2021. Tapet skyldes nedskrivning av verdi på aksjer i datterselskapet Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa AS, som følge av fallende markedsverdier på sammenlignbare børsnoterte selskaper i tilsvarende sektor som fondets portefølje.

Samlede driftsinntekter er 1 313 mill. kroner i 2022, mot 1 301 mill. kroner i 2021. Økningen på 12 mill. kroner skyldes økning i eksterne inntekter med 53 mill. kroner, 5 mill. kroner i diverse inntekter, samt en reduksjon på 46 mill. kroner i offentlige inntekter. Ser man bort i fra effekten av bevilgninger knyttet til omstilling så er den reelle endringen i offentlige inntekter en økning på 51 mill. kroner i forhold til 2021. Økning i offentlige inntekter er en følge av at det inntektsføres i takt med kostnadspådraget i forhold til den andel av driftskostnader som ikke dekkes av eksterne inntekter og diverse driftsinntekter. Økningen i eksterne inntekter skyldes økt aktivitet i etterkant av koronapandemien. Økning i diverse driftsinntekter på 5 mill. kroner skyldes i hovedsak en økning i netto provisjonsinntekter på European Investment Fund (EIF) garantier på 3 mill. kroner, økte leieinntekter på 1 mill. kroner og reduksjon i netto valutatap på 1 mill. kroner sammenlignet med 2021.

Driftskostnadene er 1 565 mill. kroner mot 1 537 mill. kroner i 2021, en netto økning på 28 mill. kroner. Lønns- og personalkostnadene er 872 mill. kroner i 2022 mot 937 mill. kroner i 2021. Reduksjonen på 65 mill. kroner skyldes primært endring i avsetning for omstilling, hvor effekten allokert til lønns- og personalkostnadene var kr 78 mill. kroner i 2021, mens effekten på 14,4 mill. kroner i 2022 regnskapet er en reversering. Se nærmere omtale i note 9.

Lønn og arbeidsgiveravgift viser en økning på 10 mill. kroner og pensjonskostnader viser en økning på 18 mill. kroner i forhold til 2021. Det vises til note 31 for nærmere presentasjon av beregnet pensjonskostnad og forutsetninger for 2022. Øvrige personalkostnader er på nivå med 2021. Gjennomsnittlig antall årsverk i 2022 var 702, mot 739 i 2021. Avskrivninger er økt med 2 mill. kroner sammenlignet med 2021 og endringen knytter seg i det alt vesentligste til økte IT investeringer. Direkte prosjektkostnader er økt med 58 mill. kroner fra 2021. Andre driftskostnader er 33 mill. kroner høyere enn i 2021, og justerer man for omstillingsavsetningen er økningen på 58 mill. kroner. Også for driftskostnadene er økningen et produkt av den økte aktiviteten i 2022 etter to år preget av koronapandemien. Selskapet har en pågående kommunikasjon med myndighetene rundt avklaring av regelverk for fradrag for inngående merverdiavgift for tilskuddsfinansierte aktiviteter. Det vises til nærmere omtale i note 38.

Misligholdet i låneporteføljen er fortsatt på et relativt lavt nivå. Den makroøkonomiske situasjonen medfører dog en del usikkerhet og risiko for tap i utlånsporteføljen. Netto tap på utlån (som representerer lavrisikolån) utgjør i 2022 en inntektsføring på 2 mill. kroner mot en inntektsføring på 8 mill. kroner i 2021. Positivt netto tap i 2022 skyldes i hovedsak at det ikke har vært noen endring i gruppenedskrivninger på lavrisikolåneordningen, og tilbakeføring av tap i forhold til 2021. Årlige tap på lavrisikolåneordningen skal over en 10 års periode tilsvare maksimalt 0,5 prosent av porteføljen. For 2022 utgjorde tapsprosenten 0 prosent av porteføljen. Tap på utlån knyttet til Innovasjon Norges risikolåneordninger dekkes av tapsfond, og har dermed ikke resultatmessig effekt for Innovasjon Norge. Tap på utlån for risikolån og garantiordningene var 285 mill. kroner, mot 122 mill. kroner i 2021. Denne utlånsvirksomheten er forutsatt å innebære høyere risikoprofil enn lavrisikolåneordningen. Årlige tap i porteføljen for risikolån/garantier skal i et 10-års perspektiv være maksimalt 5 prosent av porteføljen. Tapene utgjorde 5,0 prosent av porteføljen i 2022 (2,1 prosent i 2021).

Det er styrets vurdering at det er forholdsvis få kunder i Innovasjon Norges finansieringsportefølje som har en direkte og betydelig eksponering mot Russland og Ukraina. Varigheten og de direkte og

indirekte implikasjonene av krigen, medfører imidlertid at flere av våre kunder, som mye av norsk næringsliv, står overfor til dels betydelige utfordringer som krever fortløpende tiltak. Styret er likevel av den oppfatning at dette ikke utgjør en vesentlig negativ eksponering for Innovasjon Norges finansieringsvirksomhet.

Styret vurderer at selskapet har en forsvarlig egenkapital pr 31. desember 2022.

Innovasjon Norge har en rammeavtale med et konsortie av forskningsinstitusjoner som benyttes til å forske på innovasjonspolitiske spørsmål av betydning for selskapet. Det gjennomføres også eksterne evalueringer og analyser av selskapets aktiviteter og virkemiddelbruk i samarbeid med eksterne konsulenter og forskere. Kunnskapen fra disse benyttes i selskapets utvikling av tjenestetilbud, organisasjon og arbeidsprosesser. Selskapet har for øvrig ikke hatt utgifter eller investeringer knyttet til forskning og utvikling i løpet av 2022.

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning av fortsatt drift. Regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler, gjeld og resultat. Det har ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning ved bedømmelsen av selskapet og som ikke fremkommer av årsregnskapet med tilhørende noter.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Selskapet gjennomfører vurderinger av forhold som er viktige for å nå målene om flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. Risikostyring og internkontroll er en integrert del av Innovasjon Norges virksomhetsstyring, og understøtter selskapets måloppnåelse.

Innovasjon Norge står overfor en rekke risikoer fra eksterne faktorer knyttet til politiske, økonomiske eller teknologiske forhold og interne faktorer knyttet til medarbeidere, ledelse, systemer og prosesser. Innovasjon Norge inndeler sitt risikounivers i strategisk risiko, finansiell risiko og operasjonell risiko.

I 2022 fastsatte styret risikotoleransen innen tre utvalgte risikoområder i Innovasjon Norge; kredittrisiko, driftsrisiko og rettslig risiko (compliancerisiko og kontraktuell risiko). Ledelsen gir, hvert tertial, en vurdering av om Innovasjon Norges risikoeksponering for kreditt- og driftsrisiko er innenfor styrets fastsatte risikotoleranse som en del av tertialrapporteringen. Rettslig risiko rapporteres årlig til styret. Styret har i 2022 vurdert selskapets risiko som innenfor de styrevedtatte rammene for risikotoleranse.

Strategisk risiko; Strategisk risiko omfatter forhold som er avgjørende for Innovasjon Norges langsiktige måloppnåelse knyttet til formål, delmål og oppdragsgivernes prioriteringer og selskapets strategiske ambisjoner. Styret foretar (minst) årlig en «stress test» av Innovasjon Norges strategi med vekt på overordnede risikofaktorer (eksterne og interne) som påvirker selskapets evne til å nå sine hoved- og delmål. Dersom det skjer andre betydelige endringer som påvirker norsk økonomi, oppdragssituasjonen for selskapet eller at selskapet har betydelige avvik i tertialvis rapportering av måloppnåelse, vil det gjennomføres ekstraordinære risikovurderinger. Ved behov gjennomføres risikovurderinger av kritiske funksjoner og avgrensede områder på lavere nivå.

Finansiell risiko; Den finansielle risikoen omfatter i hovedsak kreditt-, rente-, valuta- og likviditetsrisiko.

Kredittrisiko; Kredittrisiko er finansiell risiko knyttet til utlånsvirksomheten og er en vesentlig risikotype i Innovasjon Norge. Utviklingen i utlånsporteføljen rapporteres til styret hvert tertial.

Oppstår det vesentlige negative endringer, foretas en justering av risikoprofil. Gjennomgang av de vesentlige låneengasjementene og engasjementer med tapshendelse gjøres særskilt en gang i året – sistnevnte i forbindelse med årsoppgjøret.

Lavrisikolånene gis på markedsmessige betingelser. Risiko i de enkelte prosjektene som finansieres skal være moderat. Risiko begrenses dermed ved relativt høye krav til sikkerhetsstillelse. Utover risiko på enkeltengasjementer er det strukturell risiko knyttet til den bransjemessige fordelingen av utlånsporteføljen, som avviker fra det som er vanlig for næringslivsporteføljer i banker. I underkant av 45 prosent er finansiering av fiskebåter, mens porteføljen for øvrig er omtrent likt fordelt mellom landbruk, industri og forretningsmessig tjenesteyting.

Innovasjons- og risikolån er en låneform som i hovedsak skal bidra til å dekke små og mellomstore bedrifters behov for risikoavlastning i prosjekter. Disse lånene ytes med moderate krav til sikkerhetsstillelse, men det forutsettes at kundens betjeningsevne er vurdert å være tilfredsstillende. Risikoen i denne type lån er relativt høy.

Det er etablert tapsfond for innovasjons- og risikolån og garantier. Målet med tapsfond er å gjøre Innovasjon Norge i stand til å avlaste risiko i innovative prosjekter med vekstpotensial, og derved bidra til å realisere flere lønnsomme prosjekter som det ellers vil være vanskelig å finne tilstrekkelig risikovilje for i markedet. For en mindre andel av denne låneporteføljen deler European Investment Fund (EIF) tapsrisikoen med Innovasjon Norge på 50/50-basis.

Renterisiko; Renterisikoen styres og reduseres gjennom en tilpasning av utlånsvilkårene til vilkårene på innlånsiden. Innlånene skal motsvare utlånene, samt sørge for nødvendig likviditet for å operere låneordningene. Innlånene avspeiler renteprofilen på utlånsmassen.

Valutarisiko; Innovasjon Norge har inntekter og kostnader i valuta. Valutarisiko knyttet til oppgjør av kostnader balanseres i hovedsak opp ved at selskapet har bankkonti i valutaer for de vesentligste valutaene selskapet handler i. Risikoen er begrenset og over 80 prosent av kostnadene er i norske kroner.

Likviditetsrisiko; Likviditetsrisiko er den risiko som er knyttet til Innovasjon Norges mulighet til å finansiere økning i utlån og låntakers evne til å gjøre opp for sine forpliktelser ved forfall. Størrelsen på innlån og utlån styres gjennom oppdragsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet. Likviditetsrisikoen er dermed minimal.

Operasjonell risiko; I operasjonell risiko ligger de potensielle tapskildene som er knyttet til den løpende driften av Innovasjon Norge. Operasjonell risiko omfatter i hovedsak risikoen for direkte eller indirekte tap, eller tap av omdømme forårsaket av utilstrekkelige interne prosesser, systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. I Innovasjon Norge omfatter operasjonell risiko; humankapitalrisiko, sikkerhetsrisiko (organisatorisk sikkerhet, fysisk sikkerhet og personellsikkerhet), digital informasjonssikkerhetsrisiko, oppdragsgiver risiko, driftsrisiko (økonomisk styring og effektivitet) og rettslig risiko (compliancerisiko og kontraktuell risiko). Innovasjon Norge er underlagt sikkerhetsloven.

I 2022 har Innovasjon Norge videreført sitt beredskapsarbeid knyttet til koronapandemien. Selskapets samfunnskritiske rolle er ivaretatt tilfredsstillende gjennom løpende beredskapsarbeid som støtte til selskapets medarbeidere ved kontorer i Norge og i de internasjonale markedene.

Innovasjon Norges risikostyringsarbeid er organisert etter Institute of Internal Auditors (IIAs) trelinjemodell, i tillegg til eksterne kontroll- og bekreftelsesfunksjoner. Det primære ansvaret ligger i førstelinjen, det vil si i operasjonell ledelse og i ytterste instans gjennom alle ansattes ansvar for å

utføre sitt arbeid med de fullmakter, instruksjoner, policyer og retningslinjer som gjelder den enkelte. I Innovasjon Norge har alle lederne et særskilt ansvar for å etablere og gjennomføre risikostyring og internkontroll innenfor sitt ansvarsområde.

Staben Juridisk og compliance ledes av juridisk direktør, har bl.a. til formål å forebygge, avdekke og hindre gjentakelse av brudd på lover og regler, og er sammen med staben Virksomhetsstyring og økonomi definert som andrelinjefunksjoner med ansvar for å overvåke, vurdere, gi råd om, aggregere og rapportere om risikosituasjonen. Tredjelinjen består av internrevisjon, som på vegne av styret og ledelsen reviderer om virksomheten har tilstrekkelige prosesser for risikostyring og internkontroll. Internrevisjon er utkontraktert til ekstern leverandør. Eksternrevisor og Riksrevisjonen utgjør i tillegg eksterne kontroll- og bekreftelsesfunksjoner.

Internrevisjonen har gjennomført to internrevisjonsprosjekter ihht. styrevedtatt revisjonsplan og har ikke kommet over alvorlig svikt i internkontrollen.

INTERN OMSTILLING OG ORGANISERING

En omfattende omstillingsprosess (IN 2022)

Som ledd i arbeidet med et mer effektivt og forenklet virkemiddelapparat er det i Statsbudsjettet for 2022 satt et effektiviseringsmål på totalt 100 mill. kroner for Innovasjon Norge innen utløpet av 2024. Innovasjon Norge gjennomførte første halvår et omstillingsprogram - IN 2022 - med formål å realisere kostnadsuttaket. I arbeidet med å ta ned kostnadene ble det lagt vekt på å ivareta organisasjonens evne til å levere på strategien og særskilte føringer fra oppdragsgivere. I tillegg til en forsvarlig gjennomføring av prosessen, ble Innovasjon Norge bedt om å ivareta hensyn til kundene og hensynet til arbeidsplasser i distriktene. Overordnet organisering av Innovasjon Norge ble beholdt gjennom prosessen, men noen organisatoriske justeringer er gjennomført:

- Forenkling for kunderådgiver: Innføringen av nye, digitale verktøy, som nytt saksbehandlingssystem for finansieringssaker, bidrar til å effektivisere arbeidsprosesser og redusere behovet for årsverk knyttet til saksbehandling av finansieringssaker
- Etablering av porteføljestyling gjennom tre kundeporteføljer
- Et samlet markedsmiljø
- Mer effektiv stab i partnerskap med kundedivisjonene

For å ivareta hensynet til arbeidsplasser i distriktene, ble det besluttet å flytte ut enkelte hovedkontorfunksjoner fra Oslo. Reiseliv utvikling ble flyttet til Bodø, Teknologi og domenekunnskap ble lagt til Trondheim, Dataintelligens Center ble opprettet i Stavanger, sammen med en videre styrking av det eksisterende IT utviklermiljøet der, og fremtidige eksport-relaterte stillinger søkes lagt til Ålesund. Over 20 årsverk vil flyttes ut fra Oslo som konsekvens av disse endringene.

Omstillingsprogrammet IN 2022 ble avviklet som eget program midtveis i 2022. Det er styrets vurdering at programmet har lyktes med målsettingene, slik at Innovasjon Norge nå er godt rigget for å ha en varig kostnadsreduksjon av driftskostnadene på 100 mill. kroner innen utgangen av 2024. Effekten av omstillingen er ennå ikke synlig, men Innovasjon Norge vil i årene fremover levere sine tjenester til norsk næringsliv med en slankere og ytterligere desentralisert organisasjon.

Digital utvikling

Det digitale skiftet fortsetter med god fart i Innovasjon Norge, som nå har tatt steget over til å bli blant de mer digitale virksomhetene i det offentlige Norge. Digitaliseringen har stor betydning i forenkling for kundene, og påvirker samtidig mange ansattes hverdag. Nye digitale verktøy, og

automatisering av manuelle prosesser er også en viktig muliggjører for realisering av kostnadskuttet beskrevet under IN 2022.

Kulturbygging

Etter flere år preget av pandemi, hjemmekontor, krisehåndtering og kostnadskutt, var det nødvendig med et kulturløft for alle ansatte i Innovasjon Norge. Selskapets kulturbyggingsprogram - IN Reboot - ble startet høsten 2022 med regionale samlinger for alle ansatte, og ledet fram til en felles IN Summit i februar 2023 hvor alle medarbeidere fra hele verden møttes fysisk for første gang på seks år. Målet var å samle selskapets medarbeidere rundt omforente kundemål og felles verdier, utløse styrken i vårt mangfold og knytte bånd mellom medarbeidere i alle deler av vår desentrale organisasjon.

ARBEIDSMILJØ

Første halvår var i stor grad preget av omstillingsprosessen, og har påvirket hvordan de ansatte har opplevd arbeidsmiljøet. En forutsigbar tidslinje for omstillingen og hyppig informasjon både til tillitsvalgte, vernetjeneste, ansatte og medarbeidere gjennom perioden har vært viktige risikoreducerende tiltak for at ansatte likevel skulle oppleve det som meningsfullt, trygt og hyggelig å gå på jobb. Mulighet for psykologbistand gjennom bla. forsikringsordninger kombinert med helsefremmende aktivitetskampanje har vært viktige tiltak for å forebygge negative effekter av endringsprosessen.

Et godt arbeidsmiljø er en forutsetning for både å tiltrekke, beholde og utvikle ansatte i Innovasjon Norge. Evnen til å samarbeide om arbeidsmiljøspørsmål er en avgjørende faktor for å lykkes, og partssamarbeidet i Innovasjon Norge har en viktig rolle i dette arbeidet. Ledelsen, tillitsvalgte og verneombudene bidrar til å skape betingelser for et driftsnært og godt arbeidsmiljø i praksis. Økonomiske bidrag for å styrke hjemmekontoret er videreført fra tidligere år, og de fleste benytter seg av mulighet for å jobbe hjemmefra inntil to dager per uke, og har inngått avtale om dette. Arbeid hjemmefra er basert på frivillighet og gjensidig tillit mellom arbeidstaker og arbeidsgiver.

Det er etablert faste strukturer på partssamarbeidet, med samarbeids- og arbeidsmiljøutvalg både sentralt og ved regionkontorene i Norge. For våre kontorer utenlands, er det etablert faste møteplasser mellom Safety Representatives og ledelsen. Virksomheten har knyttet til seg ekstern bedriftshelsetjeneste både ved hovedkontoret og regionkontorene, og vernetjenesten har hatt flere samlinger i løpet av året som har gått.

Sykefraværet for 2022 var på 3,5 prosent, mot 3,8 prosent i 2021. Til sammenligning var sykefraværet i offentlig administrasjon og forsvar, og trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning 4,6 prosent i tredje kvartal 2022. Det ble rapportert inn 1 skade i 2022.

Fordelingen av de som var i foreldrepermisjon i 2022 er 54 prosent kvinner og 46 prosent menn. Av permisjonstiden som ble tatt i 2022 tok kvinner i gjennomsnitt om lag 21 uker, og menn 13 uker.

Ansatt-turnover i 2022 er på totalt 14,6 prosent. Dette inkluderer vikarer og ansatte på engasjement. Turnover på faste ansatte (ekskludert fratreden med pensjon) er 11,1 prosent.

85 nye medarbeidere er rekruttert eksternt, 71 av disse er faste stillinger. Det er gjennomført 45 interne rekrutteringer i samme periode.

I mai 2022 ble den årlige medarbeiderundersøkelsen i selskapet gjennomført med en svarprosent på 85 prosent. Resultatene viser et overordnet godt engasjement i virksomheten. Resultatene ble fremlagt i juni 2022, og virksomheten har jobbet aktivt med tiltak gjennom andre halvår 2022.

Sentral og lokal vernetjeneste har vært involvert i oppfølgingsarbeidet i form av statusorienteringer og informasjon om tiltaksplaner og aktiviteter både i lokale og sentrale arbeidsmiljøutvalg. Virksomheten planlegger gjennomføring av ny undersøkelse våren 2023. Innovasjon Norge vurderes som en attraktiv arbeidsplass, både av egne medarbeidere og mulige jobbsøkere. Innovasjon Norge ble i 2022 stemt frem som den fjerde mest attraktive arbeidsplassen i norsk næringsliv i en undersøkelse gjennomført av Universum.

LIKESTILLING, MANGFOLD OG INKLUDERING

Innovasjon Norge jobber for en mangfoldig arbeidsstyrke og for å bidra til inkludering. Likestilling, mangfold og inkludering er innarbeidet i selskapets øvrige rutiner og retningslinjer, og går langs tre akser: rekruttering og karriereutvikling, kompetanseutvikling og lønns- og arbeidsforhold. I 2022 startet Innovasjon Norge arbeidet med en Gender Equality Plan (GEP). Alle offentlige organisasjoner, forskningsinstitutter og utdanningsinstitusjoner som søker finansiering fra EU er forpliktet til å ha en GEP. I dette arbeidet har selskapet, med involvering fra de tillitsvalgte, revidert etablerte rutiner og retningslinjer i mangfoldsarbeidet.

Selskapet har en mangfoldserklæring i alle stillingsutlysninger og oppfordrer spesielt personer med innvandrerbakgrunn, nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en til å søke. I tillegg balanseres begreper i tekstene når det gjelder krav til kompetanse, erfaring og mangfold. Dette for å bidra til et bredere kandidattilfang blant aktuelle søkere, utvidede perspektiver og dermed økt kompetanse for virksomheten.

Innovasjon Norge har samarbeidet med eksterne partnere for å gi søkere til digitale stillinger med begrenset formell utdanning og/eller yrkeserfaring mulighet til å komme til jobbintervju. Nyansatte digitale ressurser har også hatt muligheten til å kombinere ny jobb i selskapet med studier og videreutdanning.

Selskapet har også valgt å ta imot deltakere fra NAV-tiltak for innvandrere med høyere utdanning i regi av Oslo voksenopplæring Rosenhof. I denne ordningen tilbyr Innovasjon Norge personer som står utenfor arbeidslivet muligheten til å skaffe seg relevant arbeidserfaring fra Norge, samtidig som selskapet får tilført nyttig kompetanse og erfaringer fra deltakerne i ordningen.

Selskapet følger retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper. Ved utgangen av 2022 var andelen kvinner i topledagergruppen fire av åtte (50 prosent). Styret består av 11 medlemmer, hvorav fem kvinner og seks menn. Kvinneandelen i Innovasjon Norge var 55 prosent ved utgangen av 2022. Andel kvinnelige nyansatte i løpet av 2022 var 44 prosent.

Kvinnefordeling på øvrige stillingsnivå:

Stillingskategori	2022	2021	2020
Direktør	58%	63 %	68 %
Advokat	43%	50 %	43 %
Avdelingsleder	58%	53 %	56 %
Spesialrådgiver	41%	40 %	38 %
Seniorrådgiver	54%	55 %	54 %
Rådgiver	73%	77 %	72 %
Konsulent	62%	68 %	75 %

Lønnsforholdet for kvinner sammenlignet med menn; **hele Innovasjon Norge:**

Stillingsnivå	Forskjell i gjennomsnittlig lønn (kvinner/menn)*		
	2022***	2021	2020
Direktør	-3,6%	-0,4%	-6,5%
Avdelingsleder	1,1%	3,0%	-1,7%
Spesialrådgiver	2,0%	2,0%	1,8%
Seniorrådgiver	-0,4%	-5,0%	-4,9%
Rådgiver	-10,7%	-11,0%	0,1%
Konsulent**	6,2%	3,0%	3,0%
Total	-1,1%	-3,0%	-1,7%

* *Negativt avvik er lavere gjennomsnittlig lønn for kvinner*

** *Kun inkludert ansatte i Norge*

*** *For 2022 er overtid inkludert som del av gjennomsnittslønn*

Tabellen viser forskjellen i snittlønn mellom kvinner og menn. Lønnsforskjeller som følge av ansiennitet er ikke hensyntatt i beregningen. Oversikten inkluderer lønnsdata for alle ansatte i Innovasjon Norge, og noen forskjeller kan forklares i ulikt lønns- og arbeidsmarked per land.

Innovasjon Norge har en aktiv og bevisst holdning til lønnsinnplassering i forbindelse med nyansettelser og intern mobilitet, som er viktig gitt virksomhetens grad av mobilitet. Generelt er vi bevisst forskjellene i lønn på det enkelte stillingsnivå, og jobber aktivt med å sikre prinsippet om likelønn.

Av 708 ansatte per 31.12.2022 arbeider 21 personer i deltidsstilling, hvorav 85 prosent er kvinner. Ingen av disse personene er i definerte deltidsstillinger. Per 31.12.2022 var 4,8 prosent av de ansatte i midlertidig stilling, og 44 prosent av de midlertidig ansatte var kvinner.

ANSVARSFORSIKRING FOR STYRETS MEDLEMMER OG DAGLIG LEDER

Innovasjon Norge har tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor selskapet og tredjepersoner. Forsikringsdekningen er 50 millioner kroner per skade, som også er samlet forsikringssum per år.

YTRE MILJØ

Innovasjon Norge vil for 2022 for første gang levere et klimaregnskap til våre eiere. Denne milepælen markerer et skille i hvordan organisasjonen jobber for å forstå og redusere sin påvirkning på det ytre miljø. Innovasjon Norges hovedkontor og regionkontorer er sertifisert som «Miljøfyrtårn» og en egen veileder for bærekraftig drift gir føringer og styrker beslutningsgrunnlaget innen driftsmessige forhold for virksomheten, som eiendoms- og utstyrsforvaltning, reiser og anskaffelser. Virksomhetens reisepolicy ble oppdatert i 2022 for å vektlegge at det skal tas miljømessige hensyn både ved vurdering av behovet for reiser og måten nødvendige reiser gjennomføres på. Dette er i tråd med føringene i statens reiseavtaler som ble reforhandlet i 2022, der miljømessige forhold vektlegges. Det ble i 2022 påbegynt et arbeid for fremtidig rapportering på relevant klima- og naturrisiko for Innovasjon Norge. Dette arbeidet fortsetter i 2023.

SAMFUNNSANSVAR

Innovasjon Norge arbeider aktivt for å fremme et ansvarlig næringsliv⁶, internt i selskapet og blant selskapets kunder, leverandører og samarbeidspartnere.

Innovasjon Norges forventninger og krav til egne ansatte, tillitsvalgte og konsulenter som utfører tjenester for selskapet, er beskrevet i selskapets etiske retningslinjer og antikorrupsjonspolicy. De etiske retningslinjene inneholder et eget kapittel om forretningsetikk der det understrekes at ansvarlig næringsliv skal inngå i vurderingskriteriene ved bruk av selskapets tjenester, for valg av samarbeidspartnere og leverandører. Innovasjon Norges etiske rammeverk og prinsipper for ansvarlig næringsliv er et eget punkt i selskapets prosedyre for opplæring av nyansatte. Innovasjon Norge har utdypende retningslinjer for blant annet habilitet, adgangen til å inneha tillitsverv og bierverv, samt regler for eierskap og handel med verdipapirer.

Som en del av arbeidet med å forankre prinsipper for ansvarlig næringsliv i hele Innovasjon Norge, er det etablert et eget kompetanseteam med ressurspersoner. Kompetanseteamet støtter programansvarlig for ansvarlig næringsliv i den strategiske forankringen av arbeidet i ulike divisjoner. Denne organiseringen har medført en økt våkenhet rundt temaet i hele organisasjonen.

Innovasjon Norge har etisk dilemmatrening, der formålet er å sikre at alle som utfører arbeid eller tjenester for Innovasjon Norge kjenner til gjeldende rettslig og etisk rammeverk, og evner å identifisere og håndtere situasjoner som kan oppstå.

Selskapets bærekraftstrategi (2021-2025) utgjør rammen for Innovasjon Norges arbeid for å styrke ivaretagelsen av prinsipper for ansvarlig næringsliv blant kundene. Den legger OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter til grunn for arbeidet. Kravene som stilles til kunder og samarbeidspartnere er fastsatt i dokumentet «Policy for god forretningsskikk». Det baserer seg på de samme retningslinjene og prinsippene - alle anerkjente standarder for ansvarlig næringsliv. Innovasjon Norge er også medlem av FNs Global Compact og følger initiativets forpliktelser.

Ansvarlig næringsliv er en integrert del av Innovasjon Norges tjenester. Det er et krav at alle som mottar tjenester fra Innovasjon Norge ivaretar prinsipper for ansvarlig næringsliv i tråd med de nevnte retningslinjene og prinsippene. Dette innebærer også at kunder og partnere gjør aktsomhetsvurderinger og følgelig kjenner til vesentlige risikoområder knyttet til egen virksomhet, samt at de iverksetter tiltak for å håndtere disse. Bestemmelser om dette er tatt inn i Innovasjon Norges standardvilkår for lån, tilskudd og garantier. Innovasjon Norge følger de samme retningslinjene for adferd- og produktbaserte utelukkelse som Finansdepartementet har fastsatt for Statens pensjonsfond utland. Dette innebærer at Innovasjon Norge ikke skal støtte prosjekter eller selskaper med uakseptabel høy risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn eller miljø.

En egen «Finansieringshåndbok» er tilgjengelig for selskapets kunde- og finansieringsrådgivere. Denne har et omfattende kapittel som veileder rådgiverne i hvordan de kan sikre at bærekraft og ansvarlig næringsliv blir riktig vurdert i alle prosjekter og ved alle kunder som søker finansiering hos Innovasjon Norge. I 2022 er det utarbeidet et eget digitalt sparringsverktøy for å kunne identifisere og håndtere relevant bærekraftsrisiko hos Innovasjon Norges kunder. I enkelte av Innovasjon Norges kompetansetjenester leveres det en egen modul om ansvarlig næringsliv, særlig tilpasset bedrifter som satser internasjonalt.

⁶ I Innovasjon Norge brukes begrepet ansvarlig næringsliv fremfor samfunnsansvar. Ansvarlig næringsliv er den systematiske innsatsen som foretak gjør for å identifisere og håndtere risikoen for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

Innovasjon Norge er underlagt åpenhetsloven som trådte i kraft 1. juli 2022. Selskapet har i 2022 gjennomført sin første aktsomhetsvurdering for å identifisere, vurdere og håndtere risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Aktsomhetsvurderingen omfatter både åpenhetslovens krav om sosiale forhold, samt risiko knyttet til klima og miljø og selskapsstyring (ESG). Konklusjonen fra aktsomhetsvurderingen er at Innovasjon Norge jevnt over har mye på plass, og at det innen enkelte områder arbeides med risikoreduserende tiltak. Innovasjon Norge vil følge rapporteringskravet i loven, og ny aktsomhetsvurdering vil offentliggjøres på selskapets hjemmesider innen 30.6.2023.

Innovasjon Norge har i 2022 gjennomgått porteføljen av leverandører med en risikobasert tilnærming. Leverandører innenfor et bredt spekter av varer og tjenester er fulgt opp, og Innovasjon Norge har mottatt svar på hvordan de jobber med å bekjempe arbeidslivskriminalitet. Svarene viser at større leverandører til Innovasjon Norge har en tilfredsstillende tilnærming, mens enkelte mindre leverandører har et vesentlig forbedringspotensial. I dialogen ble det gitt utfyllende informasjon om de krav og forventninger som stilles til Innovasjon Norges leverandører.

Innovasjon Norge har en elektronisk varslingskanal som både er tilgjengelig for interne og eksterne varslere. Varslingskanalen er tilgjengelig på intranett og på Innovasjon Norges hjemmeside, og gjør det mulig for selskapet å kommunisere med anonyme varslere.

Innovasjon Norge har en risikobasert tilnærming til gjennomføring av Integrity Due Diligence (bakgrunnsundersøkelser) av kunder, leverandører og aktører som Innovasjon Norge setter kunder i kontakt med. Det er utarbeidet styrende dokumentasjon som angir i hvilke tilfeller det skal gjennomføres bakgrunnsundersøkelser.

RESULTATDISPONERING

Regnskapet for 2022 viser et overskudd på 95 mill. kroner. For ytterligere detaljer rundt utbytteregler vises det til note 36. Styrets forslag til disponering av overskuddet er som følger:

Avsatt utbytte til eier Nærings- og fiskeridepartementet fra: Lavrisikokoordineringen	kr	104 615 017
Overføres til eier Nærings- og fiskeridepartementet fra: Innovasjonslån og garantier	kr	20 698 990
Overføres til eiere, fylkeskommunene, fra: Risikolån og garantier	kr	12 103 123
Fordelt på:		
Troms og Finnmark fylkeskommune	kr	3 700 833
Nordland fylkeskommune	kr	1 988 605
Møre og Romsdal fylkeskommune	kr	1 984 934
Vestland fylkeskommune	kr	1 535 767
Innlandet fylkeskommune	kr	1 417 775
Trøndelag fylkeskommune	kr	1 215 650
Vestfold og Telemark fylkeskommune	kr	462 463
Agder fylkeskommune	kr	293 331
Viken fylkeskommune	kr	291 777
Rogaland fylkeskommune	kr	11 988
		12 903 123
Overført til opptjent kapital: Investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa	kr	-43 124 420
Sum totalt		95 092 710

UTSIKTENE FOR 2023

Ved inngangen til 2023 begynner resultatene fra forskningsprosjektene som ble igangsatt for å overvåke Covid19s effekter på næringslivet å komme. Disse viser at det var de selskapene som allerede var godt rigget for innovasjon som benyttet seg av tiden med lukkede markeder til å gire opp innovasjonsaktiviteten. I tillegg fikk små og digitale selskaper en mulighet til å disruptere noen forretningsmodeller som direkte konsekvens av pandemien. Resultatene viser også at det ser ut til at en del bedrifter ble holdt kunstig i live som følge av krisepakken og vil kunne påvirke konkurstallene i året vi går inn i.

Krigen i Ukraina fortsetter å prege Europa inn i 2023. Energimarkedet er mer dempet nå enn det meste av 2022, men den generelle sterke prisveksten vil ha stor betydning for næringslivet i 2023 gjennom økte kostnader. Innovasjon Norge vil spesielt følge med på hva dette gjør med investeringsviljen og kapitaltilgangen for våre kunder. Foreløpige undersøkelser viser at mange utsetter eller stopper innovasjonsprosjekter når usikkerheten i rammebetingelsene er så stor.

Det store behovet for energi i Europa har skapt høy aktivitet i norsk olje og gassektor. Den sterke etterspørselen har gitt nye eksportrekorder for Norge, men fører samtidig til at arbeidet med det grønne skiftet blir mer krevende. I et allerede presset arbeidsmarked er det derfor utfordrende for nye næringer å konkurrere om de beste hodene. Likevel er det gode tider for nye grønne energiløsninger i Europa. Det er mange initiativer og gode rammebetingelser i EU for prosjekter som bidrar til å løse energiutfordringene. Når det ikke er nok folk og vanskelig å skaffe rett kompetanse er dette en spesielt vanskelig balanse. Handelspolitikken er i rask endring, med sterkere regionale blokker som i økende grad igangsetter proteksjonistiske tiltak. Ved inngangen til 2023 jobber EU hektisk med å svare ut den store grønne vekstpakken USA lanserte i fjor sommer, Inflation Reduction Act (IRA). Dette skaper frykt for mindre investeringer i de grønne verdikjedene i Europa ettersom det blir svært attraktivt å etablere bedrift i USA. På den ene siden kan IRA på kort sikt begrense grønne investeringer i Europa, men samtidig kan det gi et springbrett for grønn teknologi i verden som også vil komme det europeiske markedet til gode.

Regionalisering av handelspolitikken og økt proteksjonisme er en trend vi har sett over og tid og som har forsterket seg etter Covid19. Dette preger i særlig grad forholdet mellom Kina og Europa/USA hvor vi ser en økende grad av proteksjonisme som begrenser frihandelen vi har vært vant til de siste tiårene. Spesielt Kina var et marked det var knyttet stor oppmerksomhet omkring etter formidabel økonomisk vekst år etter år. Dette markedet anses nå som krevende og uforutsigbart for næringslivet gitt den geopolitiske situasjonen. Dette er en problemstilling vi vil følge tett i det året vi går inn i.

Som følge av IRA og økt blokkdannelse kreves det tettere og raskere prosesser mot EU. Eksempler på prosesser hvor Norge har kommet sent på banen er IPCEI, samt at signering av InvestEU programmene enda ikke er på plass. Styret understreker viktigheten av å følge opp disse prosessene slik at bedrifts-Norge får ta del i de store finansielle omstillingspakken som EU tilgjengeliggjør.

Uansett hvordan EU velger å svare på den store vekstpakken, må Norge og Innovasjon Norge være tett på initiativene som igangsettes. Mulighetene oppstår raskt, og det er derfor nødvendig at vi følger EUs initiativer tett, samt tar raske beslutninger når det kreves. Nye rammebetingelser og høyt tempo gir også muligheter for mer aktiv næringspolitikk for å innfri grønt industriløft, for eksempel gjennom norsk deltagelse i flere IPCEI- initiativ.

Styret vil uttrykke takknemlighet for den tillit kunder, oppdragsgivere og samarbeidspartnere har vist organisasjonen gjennom 2022 og vil rette en særlig takk til selskapets ansatte, som har gjort en stor innsats til beste for norsk næringsliv.

Oslo, 21. mars 2023
I styret for Innovasjon Norge

Gunnar Bovim
(styreleder)

Kristin Misund
(nestleder)

Merete Nygaard Kristiansen

Arvid Andenæs

Heine Østby

Kristine Falkgård

Kristine Nore

Arne Ingebrigtsen

Thomas Breen

Håkon Øveland Nyhus
(ansattvalgt)

Mari Dorte Jønland Michaelsen
(ansattvalgt)

Håkon Haugli
(administrerende direktør)

